

<== 8.Sınıf Konularına geri dön

Ortaokul 8.SINIF ==> 2. Ünite: DNA ve Genetik Kod ==> Adaptasyon (Çevreye Uyum)

Kazanımlar

F.8.2.4. Adaptasyon (Çevreye Uyum)

Önerilen Süre: 2 ders saati

Konu / Kavramlar: Adaptasyon, doğal seçim, varyasyon

F.8.2.4.1. Canlıların yaşadıkları çevreye uyumlarını gözlem yaparak açıklar. Adaptasyonların kalıtsal olduğu vurgulanır.

Konu: Adaptasyon (Çevreye Uyum)

A- Adaptasyon nedir

Canlıların yaşadığı çevreye kalıtsal uyumuna adaptasyon denir. Adaptasyonla canlı yaşama şansı artar. Adaptasyonda gen yapısı değiştiği için kazanılan özellikler sonraki nesillere aktarılır. **Canlılarda meydana gelen adaptasyonlar biyolojik çeşitliliğe katkı sağlamaktadır.**

Canlılar yaşamını kolaylaştıran çeşitli adaptasyonlar gösterirler.

Beslenme: Kuşların beslenmek için göç etmesi

Barınma: Canlıların barınmak için yuva yapmaları

Üreme: Bitkilerde tohumun çimlenebilmesi için besin depo etmesi, tozlaşmayı sağlamak için bal özü salgılamaları, tohumlarının kalın kabukla sarılmış olması

Avlanma: Kutup ayılarının avına fark edilmeden yaklaşabilmesi için beyaz olması

Düşmanlarından korunma: Çekirgenin kuşlardan gizlenebilmesi için yeşil renkte olması

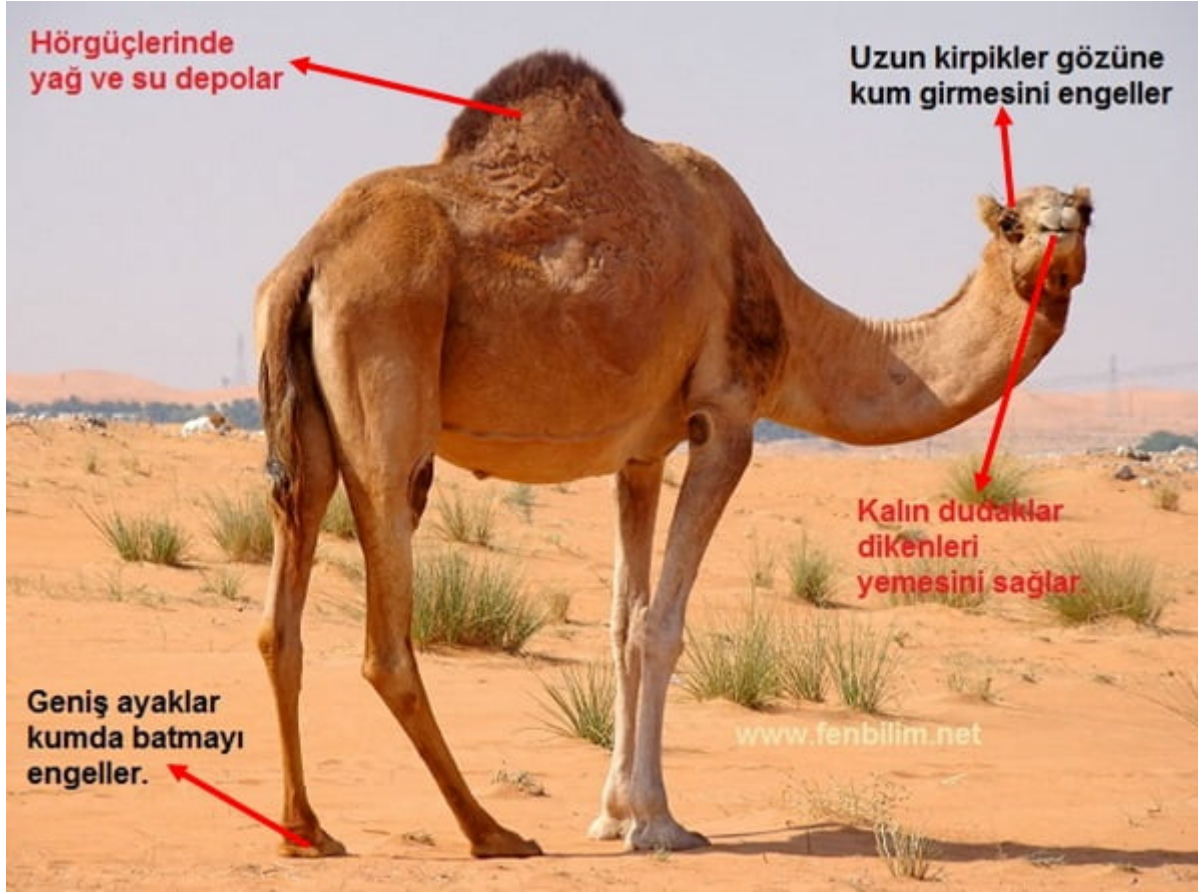
Bulundukları iklime uyum sağlama: Kutup ayılarının yağ depolaması ve kalın kürkünün olması

B- Adaptasyona örnekler

1. Kutup ayısı

Beyaz renkli olması, geniş ayakları olması, yağ depo etmesi

2. Deve



Uzun kirpikli olması, hörgücünde su tutması, kulağının kılıklı olması, geniş ayakları olması

3. Nilüfer

Geniş yaprakları olması, yapraklarında hava boşlukları olması

4. Kaktüs

Diken yaprakları olması, gövdesinde su depo etmesi

5. Ördek ve Kaz

Suda yüzmek için ayaklarının perdeli olması

6. Zebra

Çizgili görünümüne sahip olması

7. Penguen

Ayakları perdeli olması, deri altında yağ depolaması

8. Deve kuşu

Bacakları uzun ve kaslı olması

9. Kartal

Ayaklarında sivri pençeleri olması, gagasının sivri olması

10. Köpek balığı

Sırt ve karın bölgelerinin farklı renkte olması (Fark edilmeyi zorlaştırır)

11. Tırpana balığı

Kuyruğunda elektrik üretmesi (Karşı cinsle iletişim kurma, düşmanlarından korunma)

12. Balıklar

Fazla sayıda yumurta ve sperm üretme (Üreme şansını artırır)

13. Kurbağa

Sinekleri yakalayabilmek için dilinin uzun olması

Derilerinin nemli olması

Ayaklarının perdeli olması

Fazla sayıda yumurta üretmeleri (Üreme)

Erkek kurbağaların vıraklayarak dişilerin dikkatini çekmesi (Üreme)

14. Bukalemun

Bulunduğu ortama göre renk değiştirmesi

15. Yarasa

Karanlıkta avlanmak ve yön bulabilmek için ses dalgalarını kullanması

16. Örümcek

Ağ örebilmesi

17. Fil

Uzun hortumu, büyük kulaklarının olması

18. Palmiye ağaçları

Terlemeyi kolaylaştıran geniş yapraklarının olması

19. Alabalık

Yumurta bırakmak için nehir akıntısına ters yüzmeleri

20. Zürafa

Ağaçların üst dallarındaki yaprakları yiyebilmesi için boynunun uzun olması

Su içmeden uzun süre yaşayabilmesi

21. Köstebek

Toprak kazmaya yarayan ayaklarının olması

22. Dil balığı

Üzerinde yattığı taşların renginde olması

23. Kertenkele

Tehlike anında kuyruğunu koparması

24. Elma tohumları

Tohumların meyve içerisinde olması

25. Deniz kaplumbağası

Yüzmeyi sağlayan palet şeklinde ayaklarının olması

26. Ağaçların yapraklarını dökmesi

27. Göçmen kuşların göç etmesi

28. Bazı canlıların kış uykusuna yatması

29. Çölde yaşayan canlıların uzun kulaklı ve kuyruklu olması

30. Soğuk bölgelerde yaşayan canlıların kısa kulaklı olması

Varyasyon (Tür içi çeşitlilik)

Aynı türe ait canlıların farklı ekosistemlerde farklı özellikler kazanmasına varyasyon (tür içi çeşitlilik) denir.

Varyasyona Örnekler

Kara kaplumbağası ve su kaplumbağası

İnsanlarda ten renginin, göz renginin farklı olması

Ayılarının değişik renklerde olması

Doğal Seçilim (Seleksiyon)

Doğaya uyum sağlayan canlıların yaşamına devam etmesi, uyum sağlayamayanların ise yok olmasına doğal seçilim (seleksiyon) denir.

Örnek: Sanayi devrimi ile beraber ortam şartlarının değişmesiyle birlikte siyah güve kelebeklerinin nesli devam ederken beyaz güve kelebeklerinin sayısının azalması.

Yapay Seçilim

İnsanlar tarafından gerçekleştirilen belirli özellikteki bitki ve hayvanların seçilerek nesillerinin devam etmesinin sağlanmasıdır.

Örnek: Mısır bitkisi önceleri kısa boylu ve tohumu verimsizdi. Mısır bitkisinden iyi tohum veren ve uzun boylu olanları seçildi. İstenilen özellikteki mısırın nesli devam ederken diğerlerinin nesli devam etmedi. Bu sayede günümüzdeki mısır bitkisi elde edildi.

Konu Özetini PDF olarak <--- indir --->

[8.2.4 Adaptasyon Konu Anlatımı.pdf](#)

Diğer Konular

[8.Sınıf Adaptasyon Test](#)

[8.Sınıf Adaptasyon Doğru Yanlış Soruları](#)

[8.Sınıf Adaptasyon Çalışma Kağıdı](#)